

помогою його функцій, оскільки саме через категорію функцій проявляється призначення даного явища в суспільстві. Аналіз правового навчання як єдиної цілісної системи допомагає визначити функції, притаманні цьому явищу: пізнавальну, культурно-виховну, попереджувальну, трансформаційну та функцію правової соціалізації [2, с. 5].

Пізнавальна функція правового навчання є визначальною. Саме через систему правового навчання людина отримує правову інформацію, в її свідомості формується система знань про право та державу. У цій функції втілюється призначення правового навчання – засвоєння людиною необхідного обсягу правової інформації для реалізації своїх прав, свобод, інтересів і виконання покладених на неї обов'язків.

Культурно-виховну функцію правового навчання можна розкрити через співставлення категорій "навчання" та "виховання". Правові знання, переконання, ставлення до виконання законів, ступінь поваги до права та стан правосвідомості в суспільстві є складовими елементами правової культури. Саме тому правове навчання спрямоване на виконання культурно-виховної функції, бо в процесі навчання закладаються основи правової вихованості особи і визначається рівень правової культури суспільства.

Попереджувальна функція проявляється у здатності запобігати правопорушенням. Володіючи необхідною правовою інформацією, людина має змогу свідомо обрати між законним та протиправним діянням. Правове навчання існує для того, щоб зменшити кількість правопорушень, попередити вчинення злочинів.

Трансформаційна функція правового навчання полягає у тому, що всі процеси, які відбуваються в правовій системі як цілісному організмі, взаємопов'язані. Без інституціональних вирішень правових питань – реформи судової системи, створення адміністративного судочинства, чіткого розподілу функцій державних установ, підвищенні рівня правової культури суспільства шляхом прищеплення населенню юридичної грамотності неможлива демократизація правових процесів.

Терміном "правова соціалізація" визначають цілковите усвідомлення людиною, громадянином своєї соціальної ролі, місця в соціальній структурі суспільства. У процесі правового навчання формується особистість людини. Це дає їй змогу пристосовуватися до життя у суспільстві, вступати у відносини з іншими суб'єктами, вчить, як необхідно діяти у правовому полі для досягнення суспільних і конкретних життєвих цілей.

У процесі правового навчання формується особистість людини, формується її правова свідомість та правова культура. Як слушно зазначають провідні українські науковці, з'ясування змісту норм права – суб'єктивних прав та юридичних обов'язків – допомагає особі співставити ці знання із існуючою практикою, накопичити правові знання, виробити власну правову позицію [3, с. 309].

Отже, досліджені функції правового навчання неможливо вважати вичерпним їх переліком. Дослідивши функції правового навчання, маємо змогу глибше зрозуміти й охарактеризувати суть і функціональне призначення системи правової поінформованості людини. Якщо особа отримує правову інформацію, в її свідомості і формується система знань про державу та право, що допоможе забезпечити формування високого рівня правової культури та попередити виникнення явища правового нігілізму.

Література

1. Новейший философский словарь / Сост. А. А. Грицанов. – Мн. : Изд. В. М. Скакун, 1998. – С. 783.
2. Іщук І. Функції правового навчання / І. Іщук // Віче. – 2010. – № 10. – С. 4-6.
3. Загальна теорія держави і права: (основні поняття, категорії, прав. конструкції та наук. концепції) / За ред. О. В. Зайчука, Н. М. Оніщенко. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 400с.

УДК 34.01 313: 001 (043.2)

Ткаченко А.К.,
студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Головка С. Г., к.і.н., доцент

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОЇ ПРАВНИЧОЇ НАУКИ

Вітчизняна юридична наука у своєму розвитку є неоднозначною, що обумовлено складністю державно-правового будівництва в Україні та особливостями її суспільно-політичного устрою. З проголошенням незалежності зменшився ідеологічний тиск, відкрилися сприятливі умови для розвитку юридичної науки як самостійної системи.

Суттєвих змін правнича наука зазнала після переходу від тоталітарних принципів до принципу пріоритету загальноновизнаних норм міжнародного права над внутрішньою системою законодавства. Слід зазначити, що юридична наука позитивно впливає на діяльність інститутів міжнародно-правового захисту прав людини, контроль за функціонуванням демократичних інститутів, утворення механізмів та процедури управління міжнародними відносинами.

Зміни в усіх сферах соціального життя здійснюються і спрямовуються державою та суспільством шляхом правового регулювання відповідних суспільних відносин. Беззаперечним є те, що без піднесення авторитету та ролі правової науки, підвищення якості юридичних досліджень, ухвалення її рекомендацій та висновків неможливо розв'язати складні завдання державного розвитку.

Отже перед юридичною наукою постають завдання розроблення рекомендацій для державної влади щодо створення і застосування законів; проведення раціональної юридичної політики а державі; підвищення правової культури в населення через проведення освітніх, інформаційних, аналітичних заходів; розвиток і поглиблення розуміння державно-правових явищ; створення прогнозів на майбутнє.

Особливе значення у здійсненні таких завдань належить теоретичним наукам, зокрема теорії держави і права, яка покликана розробляти сучасні методологічні підходи до аналізу державно-правових явищ, їх оцінки та прогнозування, моделі оптимального урегулювання суспільних відносин за умов стабілізації українського суспільства на засадах демократії та правової державності.

Більш точним має стати вплив правознавства на реформу виборчого законодавства, яка має відповідати європейським стандартам. Важливими та вкрай необхідними є дослідження, які б сприяли проведенню в Україні адміністративно територіальної реформи. Нагальними залишаються проблеми становлення та розвитку сучасної правової системи України, вдосконалення законодавства на засадах демократії, осмислення феномену прецедентного права, оскільки до цього спонукають рішення прийняті Європейським судом з прав людини. З проблемами юридичної сили актів Конституційного Суду України необхідно визначитися науці конституційного права [1].

Для того, щоб упорядкувати національну правову систему науковцям-юристам потрібно більше приділяти уваги питанням системи та систематизації нормативно-правових актів України, їх співвідношенню і

впливати на розробку концепцій законодавчих актів, науково супроводжуючи їх прийняття.

Ринкова економіка потребує глобальних структурних перетворень у регулюванні відносин, що виникають на вітчизняному ринку. Кожний із її елементів потребує власних і визначених законами механізмів державного регулювання. Розвиток підприємницького законодавства відбувається шляхом створення норм, що закріплюють принципові засади у межах галузевих кодифікованих актів, а також у законодавчих актах інтеграційного характеру.

У зв'язку із впровадженням принципу верховенства права, суттєво змінюється зміст законності як правової категорії, яка в наш час перетворюється на правову цінність з чітким відображенням у Конституції України [2].

У розвинутих країнах світу вже давно існує аксіома про те, що наука не має фізичних кордонів. Тому особливу увагу потрібно приділяти розвитку міжнародних зв'язків з провідними європейськими науководослідними установами в галузі права. Потрібно відмовитись від гонитви за кількістю наукових праць, а повернутися до їх якості, проаналізувати їх ефективність з точки зору цитування.

Тому, необхідно пам'ятати, що юридична наука – це динамічна, жива система, яка вимагає від її творців пошуку нових та ефективних ідей.

Література

1. Гомонай В.В. Теоретичні проблеми гармонізації законодавства України з правом Європейського союзу / В.В. Гомонай // Наук. вісник Ужгородського націон. університету, серія Право. – 2008. – № 10. – С. 25 – 28.
2. Сущенко В.М. Сучасні проблеми реформування юридичної науки в Україні / В.М. Сущенко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.bibl.kma.mk.ua.